

Applaus voor de natuur

Deze fel gekleurde bacteriële matten of biofilms worden gemaakt door zeer hittebestendige bacteriën (extremofielen) die in de vulkanische bronnen en geisers van Yellowstone leven.

Yellowstone is een openluchttheater met de natuur op het toneel. Achter de coulissen zijn mensen verwickeld in conflicten die met een geweldige knal kunnen eindigen.

Tekst en foto's Teake Zuidema

Zeker vijfhonderd mensen staan in een halve cirkel rondom de *Old Faithful*. Men frunikt aan camera's. Ouders wijzen kinderen waar ze moeten kijken. „Let nou toch op Jason, straks mis je het nog.“ Families doen zich te goed aan sandwiches, ijs en koffie. Een enkeling kijkt ongeduldig op zijn horloge. Is het haast zo ver?

En jawel, precies op het juiste tijdstip jaagt de Ouwe Getrouwe een spectaculaire straal stoom en water zo'n 100 meter de lucht in. Na een minuut slinkt de machtige straal tot een sputterend stroompje. De beroemdste geiser van Yellowstone krijgt een beleefd applaus. De natuur als theater. De volgende voorstelling is over anderhalf uur.

Yellowstone is groter dan Groningen en Friesland samen. Het is het oudste nationale park van de wereld. In zo'n park proberen de beheerders de natuur en het 'genieten' van die natuur met elkaar te verzoenen. Aan de ene kant is het

Toeristen lopen over een steiger dwars door het stome/hete water van de Grand Prismatic Spring.

wildernis, aan de ander kant amusement. Ga maar na: het park had in 2009 meer dan drie miljoen bezoekers.

Yellowstone is een *drive-in*. Je koopt je kaartje voor 25 dollar en rijdt dan urenlang, of dagenlang, door het meest intacte, gematigde ecosysteem van het noordelijk halfrond. Je hoeft niet eens per se de auto uit om geisers, bizons, beren, wapitiherten, coyotes, andere toeristen, Noord-Amerikaanse elanden en grijze wolven te zien. Zo'n bizon kan zomaar minutenlang in gedachten verzonken pal voor je auto blijven staan.

SCHIJN

Yellowstone lijkt op het eerste gezicht een gesmeerde operatie voor toeristen, natuurbeschermers, dieren en omwonenden. Dat is maar schijn. De pogingen van de National Park Service om beschaafde mensen en wilde dieren in harmonie naast elkaar te laten bestaan, leiden in de praktijk tot een niet aflatende reeks van conflicten.

Neem nou de sneeuwscooter. In de winter zijn vrijwel alle wegen in het park door de sneeuw onbegaanbaar voor auto's. Veel recreanten eisen dat ze dan door het park kunnen scheuren op sneeuwscooters, ook het favoriete vervoermiddel van Sarah Palin, voormalig presidentskandidate en gouverneur van Alaska. Natuurbeschermers vinden dit verwerpelijk. De scooters produceren lawaai en verontreiniging en jagen bovendien de dieren de stuipen op het lijf.

Maar de uitbaters van hotels, winkels, restaurants en reisbureautjes rondom Yellowstone zien de sneeuwscooters graag komen. De scooterfanaten brengen geld in het laatje in de slappe tijd. De dieren wennen er wel aan, zo redden ze. Wanneer de Republikeinen aan de macht zijn dan mogen de scooters wel en wanneer de Democraten het voor het zeggen hebben, dan worden ze weer aan banden gelegd.

BESMETTING

Er is ook mot om de bizons. Er staat geen hek om het park en in de winter zoeken veel bizons uit Yellowstone voedsel in de gebieden ten noorden van het park. Daar zijn ze niet langer beschermd en worden ze afgeschoten door ranchers die beweren dat de bizons hun koeien besmetten met brucellosis (abortus bang). Biologen zeggen dat deze besmetting van bizon naar koe nooit is bewezen, maar de ranchers nemen geen risico.

De Noordamerikaanse bizon - men spreekt hier van de buffalo - was aan het begin van de twintigste eeuw vrijwel uitgeroeid. Anno 2010 leven er echter weer honderduizenden bizons op farms. De grootste producent van bizonvlees is de rancher Ted Turner - de oprichter van CNN en de ex van Jane Fonda - die op zijn Flying D Ranch ten noorden van Yellowstone 60.000 bizons heeft. De 'wilde' bizons van Yellowstone zijn echter de enige kudde die genetisch puur is. De bizons van Turner zijn allemaal 'besmet' met het dna van koeien.

De heftigste conflicten - National Geographic noemt het de *Wolf wars* - leven rondom de grijze wolf, een dier dat ook in de vorige eeuw nagevoerd werd uitgeroeid in de VS. In 1996 liet de U.S. Fish and Wildlife Service 66 grijze wolven uit Canada los in Yellowstone. Het werd een succes. De wolven horen in dit ecosysteem en anno 2010 leven er in en rondom Yellowstone 450 afstammelingen van de Canadese wolven. De wolven houden niet alleen de populatie van de elanden en herten onder controle, maar trekken ook veel nieuwe bezoekers en dat betekent geld in de kassa.

Veel omwonenden van Yellowstone - vooral de ranchers en de jagers - zien de wolven als een plaag. De meeste roedels hebben inmiddels hun domein buiten het Yellowstone National Park en jagen daar op elanden en herten én op de koeien en schapen van ranchers. De jagers - en vrijwel iedereen is hier een jager - hebben minder vlees en de boeren claimen verliezen. De staten Montana en Idaho openden onmiddellijk een jachtseizoen toen de grijze wolf in 2009 zijn beschermde status verloor.

„We kunnen van de overheid 600 dollar krijgen voor ieder kalf dat door een wolf wordt gedood, maar we moeten dan wel het karkas hebben en bewijzen dat het een wolf was”, zegt Archy Herman, een rancher die zijn koeien laat grazen in het gebied ten noorden van het park. De US Fish and Wildlife Service zegt dat de ranchers de schade die de wolven aanrichten overdrijven.

SUPERVULKAAN

Verder zijn er nog conflicten over het beheer van de beren, het onderzoek naar de merkwaardige bacteriën die in de geisers leven en over het al dan niet verbreden van de wegen. Misschien zullen al deze conflicten eindigen met een geweldige knal. Yellowstone zit immers boven op een supervulkaan.

De magmakamer van deze vulkaan is op dit moment de regisseur van al het spuiten, pruttelen en stinken van geisers en hete bronnen. Bij de laatste uitbarsting - 600.000 jaar geleden - werd een groot deel van Noord-Amerika weggevaagd.

Het toenemende aantal aardbevingen in het gebied zou er op wijzen dat een nieuwe uitbarsting van de Yellowstone vulkaan op handen is. In de film '2012' wordt het einde van de wereld luister bijgezet door het exploderen van de Yellowstone-vulkaan. Op internet wemelt het van de sites die Yellowstone aanwijzen als de lokatie van Armageddon. Door deze onheilsprofetiën komen er meer mensen naar het nationale park. Dat had in 2009 meer bezoekers dan ooit tevoren.

Een kudde grazende bizons in het dal van de Firehole River in Yellowstone.

